

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10C/226/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4209212178
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Pivarčiová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2021:4209212178.39

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Monikou Pivarčiovou v spore žalobcov: X/ V.W. V., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Q. G.. Č.. XXX/XX, T., X/ M. V., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Q. G.. Č.. XXX/XX, T., obaja žalobcovia v konaní zastúpení: ADVOKA, s.r.o., AK so sídlom Komárnická 36, Bratislava, proti žalovaným: 1/ R. N., W.. XX.XX.XXXX, M. F. I. T., 2/ L. N., W.. XX.XX.XXXX, M. F. I. T., 3/ Československá obchodní banka, a.s., IČO: 00 001 350, so sídlom Radlická č. 333/150, Praha, Česká republika, 4/ Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, so sídlom Michalská 18, Bratislava, 5/ EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803 so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, práv. zast.: Remedium Legal, s.r.o., AK so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, o neplatnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ majú voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenu súdu dňa 9.10.2009 domáhali určenia, že vyhlásenie ručiteľa - žalobcu 2/ zo dňa 17.4.2003, ktorým sa zaviazal uspokojiť pohľadávku žalovaného 3/ vo veci jeho organizačnej zložky: Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, je voči dlžníkom, žalovaným 1/ a 2/ neplatné. Predmetného určenia sa domáhali pôvodne voči žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/, ako aj voči spoločnosti Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, IČO: 30 805 066, so sídlom Michalská 18, Bratislava.

2. Žalobu odôvodnili tým, že sú manželmi od 07.09.2002, žijú v usporiadanej spoločnej domácnosti v rodinnom dome rodičov žalobcu 2/. V marci 2003 žalobca 2/ povedal žalobkyni 1/, že žalovaní 1/ a 2/ ich chcú požiadať, aby prevzali úlohu ručiteľov k ich zámeru vziať si v ČSOB spotrebiteľský úver vo výške 300.000,-Sk. S týmto žalobkyňa 1/ nesúhlasila pre privysoké riziko a ako manželia sa zhodli, že k ručeniu sa ako manželia neviažu. Pretože postupujú vždy v úplnej zhode a vzájomnej informovanosti, žalobkyňa 1/ nepochybovala, že jej manžel predmetný ručiteľský záväzok neprevzal ani sám. Až do začatia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Komárne pod sp. zn. 5Cb/152/2008, predmetom ktorého je nárok žalovaného 3/ na uhradenie dlžného úveru, žalobkyňa 1/ vôbec nevedela o akomsi ručení. Na vyhlásení ručiteľa s dátumom 17.04.2003 nie je jej podpis, takúto listinu nikdy nepodpísala. Ako manželka ručiteľa nikdy nesúhlasila s prijatím ručiteľského záväzku jej manžela. Poukázala na to, že podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, ale v ostatných veciach je potrebný súhlas ich oboch, inak je právny úkon neplatný. Nakoľko žalobkyňa 1/ súhlas k prevzatíu ručenia voči banke v spojení s úverom žalovaných 1/ a 2/ svojmu manželovi nikdy nedala a o tomto žalobca 2/ vedel, pričom žalobca 2/ by bez jej súhlasu takýto záväzok sám neprevzal, považujú tento právny úkon za relatívne neplatný. Dôvod relatívnej neplatnosti vidia v tom, že k predmetnému právnomu úkonu, ktorý nie je bežnou vecou, nebol daný súhlas oboch manželov.

K absolútnej neplatnosti právneho úkonu uviedli, že pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere banka jednoznačne chcela mať kredibilitu žalovaných 1/ a 2/ zabezpečenú ručením z ich strany ako manželov, pričom žalobkyňa 1/ tvrdí, že podpis jej manžela na tejto listine je uskutočnený predčasne, keďže žalobca 2/ nemal pochybnosti, že vec musí ešte prejednať s ňou a urobiť spoločné rozhodnutie. Žalobkyňa 1/ ale právny úkon prevzatia záväzku ručiteľa vôbec neurobila. Nepodpísala vyhlásenie ručiteľa zo dňa 17.4.2003, teda podpis na tejto listine urobila iná, jej neznáma osoba. Banka ako poskytovateľ úveru v apríli 2003 jednoznačne žiadala o prejavy vôle ručiť od oboch žalobcov, napriek tomu na vyhlásení ručiteľa zo dňa 17.04.2003 nie je podpis žalobkyne 1/. Z uvedeného dôvodu ručiteľský záväzok je absolútne neplatný právny úkon. Celé uzatváranie zmluvy o úvere prebehlo manipulovane, žalovaní 1/ a 2/ uviedli do omylu nielen poskytovateľa úveru, ale aj ich.

3. Opatrovník žalovaných 1/ a 2/ ustanovený za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu Občianskeho súdneho poriadku na pojednávaní konanom dňa 16.11.2011 vzniesol námietku premlčania z dôvodu, že vyhlásenie ručiteľa je zo dňa 17.04.2003, pričom žaloba o určenie neplatnosti ručiteľského záväzku bola podaná na súd až dňa 09.10.2009, t.j. po zákonnej trojročnej premlčacej lehote. Pre premlčanie žiadal žalobu zamietnuť.

4. Žalovaný 3/ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 21.04.2010 uviedol, že sa necíti byť pasívne legitimovaným účastníkom v spore, nakoľko Zmluva o úvere bola uzatvorená v roku 2003 spoločnosťou Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, IČO: 30 805 066, so sídlom Michalská 18, Bratislava, ktorej všetky práva a povinnosti prešli na základe § 59 ods. 4 a 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník na žalovaného 4/ rozhodnutím o zrušení organizačnej zložky ČSOB a.s. zo dňa 28.11.2007. V rozhodnutí o zrušení organizačnej zložky ČSOB je výslovne uvedené, že majetok novovzniknutej spoločnosti - Československá obchodná banka, a.s. je tvorený tiež nepeňažným vkladom predstavujúcim časť podniku ČSOB - organizačnou zložkou ČSOB tvoriacou pobočku zahraničnej banky v SR. Z toho vyplýva, že i práva a povinnosti z úverovej zmluvy č. F. zo dňa 17.04.2003, ktorá bola nahradená zmluvou o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F. prešli na nový právny subjekt - žalovaného 4/. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby žaloba proti nemu bola pre nedostatok pasívnej legitimácie zamietnutá.

5. Žalovaný 4/ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 02.03.2011 s poukazom na judikát Najvyššieho súdu ČSSR č. R61/1973, podľa ktorého k ručiteľskému záväzku jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela a prevzatím ručiteľského záväzku jedným z manželov nevzniká spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov, navrhol žalobu zamietnuť. Mal za to, že žalobca 2/ platne prevzal predmetný ručiteľský záväzok, mal vedomosť o záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje, bol poučený o dôsledkoch prevzatého ručenia a svoj podpis na Vyhlásení ručiteľa nikdy nespochybnil. Pokiaľ ide o podpis žalobkyne 1/ na tomto vyhlásení, ten je z hľadiska platného prevzatia ručiteľského záväzku irelevantný, keďže k ručiteľskému záväzku žalobcu 2/ jej súhlas nie je potrebný. Žalobkyňa 1/ nemá postavenie ručiteľa, ručiteľom je iba žalobca 2/. Preto má za to, že obe zmluvy sú platné, boli uzatvorené v súlade s Obchodným zákonníkom a zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinným v čase podpisu zmlúv. Žalobca 2/ bol oboznámený s obsahom Vyhlásenia ručiteľa ako aj Zmluvy o úvere, čo jednoznačne vyplýva z článku II bod 2 Vyhlásenia ručiteľa. Jeho opačné tvrdenia považuje žalovaný 4/ za účelové s cieľom nájsť akýkoľvek dôvod vedúci k zneplatneniu ručiteľského vyhlásenia a zmlúv o úvere. K ručiteľskému záväzku žalobcu 2/ nebol potrebný súhlas jeho manželky, nakoľko prevzatím ručiteľského záväzku jedným z manželov vzniká záväzok len tomuto manželovi, pričom nejde o právny úkon, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu spoločnou vecou, alebo výkon správy spoločných vecí obidvoch manželov.

6. Žalobcovia sa podaním doručeným súdu dňa 09.02.2011 domáhali povolenia zmeny žaloby a žiadali určiť, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. F. zo dňa 17.04.2003 a Zmluva o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F., obe uzatvorené medzi veriteľom Československá obchodní banka a.s. so sídlom Praha 5, Radlická 333/150, IČO: 00 001 350 vo veci jej organizačnej zložky Československá obchodní banka a.s., pobočka zahraničnej banky v SR so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 30 805 066 a dlžníkom R. N., W.. XX.X.XXXX E. L. N., W.. XX.X.XXXX sú neplatné. Súd uznesením zo dňa 2.3.2011 nepripustil zmenu žalobného petitu s poukazom na ustanovenie § 95 ods. 1, 2 O.s.p. z dôvodu, že výsledky vykonaného dokazovania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu a doterajšie konanie nebolo zamerané na posúdenie opodstatnenosti zmeneného návrhu, ako

aj z dôvodu, že otázkou platnosti týchto zmlúv sa bude zaoberať tunajší súd v skôr začatom konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 5Cb/153/2008 ako predbežnou otázkou.

7. Rozsudkom zo dňa 05.12.2011 súd pre uplynutie premlčacej doby žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 9Co/62/2012-375 zo dňa 28.09.2012 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že žalovaný - spoločnosť Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, IČO: 30 805 066, so sídlom Michalská 18, Bratislava nikdy nemal právnu subjektivitu a subjektom všetkých právnych vzťahov bol žalovaný 3/. Ďalej odvolací súd zistil porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko rozhodnutie považoval za predčasné. Odvolací súd ďalej považoval za nepochybné, že žalobkyňa 1/ sa relatívnej neplatnosti mohla domôcť v lehote 3 rokov odo dňa, kedy sa právo mohlo prvý raz vykonať, a nie kedy ho mohla ona vykonať. Z uvedeného vyplýva, že ohľadom relatívnej neplatnosti súd prvého stupňa zastal správny názor, keď ručiteľské vyhlásenie žalobcu 2/, vzhľadom na námietku premlčania, považoval za platné. Okrem toho, súd prvého stupňa správne ustálil, že počas manželstva môže ručiteľský záväzok prijať aj jeden z manželov a druhý z manželov musí strpieť jeho výkon aj z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve (rozhodnutie NS SR, sp. zn. 1Cz 43/73). Keďže žalobcovia okrem relatívnej neplatnosti právneho úkonu namietali aj jeho absolútnu neplatnosť podľa § 37 a § 40 Občianskeho zákonníka, ktorou sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal, zaťažil tým konanie procesnou vadou. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom povinnosťou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude najskôr sa zaoberať procesnými podmienkami konania, aktívnou a pasívnou legitímáciou a až následne sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania a tiež doplniť dokazovanie na preukázanie absolútnej neplatnosti Vyhlásenia ručiteľa zo dňa 17. 04. 2003, ktorá sa nepremičuje.

8. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie súd uznesením zo dňa 28.03.2013 konanie voči spoločnosti Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, IČO: 30 805 066, so sídlom Michalská 18, Bratislava zastavil, keďže tento subjekt nemá právnu subjektivitu a teda ani spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania.

9. V poradí druhým rozsudkom zo dňa 01.04.2016 súd žalobu opätovne zamietol, keďže žaloba o určenie relatívnej neplatnosti ručiteľského záväzku bola podaná až po uplynutí premlčacej doby. V odôvodnení rozsudku ďalej súd uviedol, že tvrdenia žalobcov o nepodpísaní ručiteľského záväzku žalobkyňou 1/, ako aj to, že žalobkyňa 1/ vôbec nemala vedomosti o prevzatí tohto záväzku manželom, považoval za účelové, ničím nepodložené. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že predmetnú listinu žalobkyňa 1/ vlastnoručne podpísala, bola si teda vedomá ručiteľského záväzku. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobcovia nechápali zmysel a právne následky ručenia. K tomuto úkonu ani fyzicky, ani psychicky neboli prinútení. Z dokazovania nevyplýva ani to, že by boli uvedení do omylu. V tejto súvislosti súd poukázal na rozporné tvrdenia žalobcov, ktorí na začiatku súdneho procesu tvrdili, že žalobkyňa 1/ síce mala vedomosť o úmysle žalobcu 2/ prevziať ručenie za úver žalovaných 1/ a 2/, s čím zásadne nesúhlasila, neskôr tvrdili, že o tomto zámere manžela vôbec nevedela. K námietke neplatnosti úverovej zmluvy súd uviedol, že nevzhliadol dôvod, pre ktorý by predmetný právny úkon bol absolútne neplatný. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením sp. zn. 5Co/573/2016-657 zo dňa 23.05.2018 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd ohľadne namietanej relatívnej neplatnosti právneho úkonu - vyhlásenie ručiteľa zo dňa 17.04.2003 uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením tohto právneho inštitútu v tom smere, ako ho zrealizoval súd prvej inštancie. Zo záveru vypracovaného znaleckého posudku pre potreby tohto konania z odboru písomoznalectva je zrejmé, že žalobcovia v konaní (spore) neunesli dôkazné bremeno o nepodpísaní vyhlásenia ručiteľa žalobkyňou 1/. Následne sa odvolací súd stotožnil aj s posúdením plynutia premlčacej doby pre žalobkyňu 1/, pokiaľ ide o začiatok a koniec jej plynutia. Iná je však situácia v oblasti požadovaného posúdenia absolútnej neplatnosti zmlúv o poskytnutom úvere, ktorej neplatnosti sa v spore domáhali žalobcovia 1/ a 2/, pričom takto požadované rozšírenie žaloby im súd nepripustil. Podľa názoru odvolacieho súdu bude povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní vzhľadom na namietanú absolútnu neplatnosť právnych úkonov z úradnej povinnosti, t. j. ex offo v rámci predbežnej otázky zaujať k tejto problematike právne kvalifikované stanovisko. V rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie síce zaujal stanovisko, avšak iba okrajovo a to k absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere, ale iba v jej určitých častiach, ktoré dá sa povedať nedotiahol

do konca a nevyvodil z neho žiaden právny záver. V ďalšom konaní súd prvej inštancie z hľadiska právne-argumentačného vyhodnotí aj dostatok aktívnej vecnej legitímácie pre podanie žaloby zo strany žalobkyne 1/ ako manželky žalobcu 2/ a takisto aj dostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného 3/ s poukazom na obsah jeho písomného vyjadrenia k podanému odvolaniu žalobcov 1/ a 2/. Z hľadiska opätovného prehodnotenia dostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, vezme zreteľ na pravdepodobne prebiehajúce súdne konanie o plnenie pod sp. zn. 5Cb/153/2008 a vyvodí z toho patričný právny záver.

10. Uznesením zo dňa 13.03.2020 súd pripustil, aby do konania pristúpil žalovaný 5/, ktorý v priebehu konania namietal, že na požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem, obidve zmluvy o úvere sú platné, nenachádzajú sa v nich žiadne vady, jednotlivé ustanovenia zmlúv nespôsobujú nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvy a ručiteľské vyhlásenie je tiež platné.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1/ a 2/, výsluchom svedkov K. T. Y. E. Y. M., znaleckým dokazovaním z odboru písomoznalectvo, ručné písmo - identifikácia pisateľa a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi: Vyhlásenie ručiteľa zo dňa 17.04.2003, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I. ČVS: ORP-896/OEK-B1-2009-ŠJ zo dňa 28.09.2009, sobášny list žalobcov, Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. F. zo dňa 17.04.2003, Zmluva o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F., Zmluva o bežnom účte - typ „ČSOB KONTO KOMPAKT“, Žiadosť o čerpanie spotrebiteľského úveru zo dňa 17.04.2003, Posledná výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 23.01.2007 s doručenkami resp. neprevzatými zásielkami, Oznamenie o zosplatení úveru zo dňa 01.03.2007 s doručenkami resp. neprevzatými zásielkami, platobná história, výpis z úverového účtu, rozhodnutie o zrušení organizačnej zložky ČSOB zo dňa 28.11.2007, Obchodné podmienky pre ČSOB spotrebiteľské úvery účinné od 01.05.2002, Všeobecné obchodné podmienky Československé obchodní banky, a.s. účinné od 01.06.2001, podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru - PONUKA, Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 16.04.2003, výpis z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie T., listiny zo spisu Okresného úradu V., katastrálny odbor č. A.-XX/XXXX, Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.09.2016, Doplňujúca zmluva k postúpeniu pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.09.2016, Príloha č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.09.2016, Oznamenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.09.2016 s podacím hárkom, vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I. č. ORP 896/OEK-V1-2009 a nahliadnutím do spisu Okresného súdu Komárno 5Cb/153/2008. Takto vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

12. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. F. zo dňa 17.04.2003 vyplýva, že žalovaný 3/ vo veci jeho organizačnej zložky Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR ako veriteľ a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom po splnení dohodnutých zmluvných podmienok peňažné prostriedky formou spotrebiteľského účelového úveru do výšky úverového limitu 400.000,- Sk na rekonštrukciu nehnuteľnosti. V zmluve je uvedené, že riadne uspokojenie pohľadávok vyplývajúcich z tejto zmluvy je zabezpečené dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov a vyhlásením ručiteľa - žalobcu 2/.

13. Zo Zmluvy o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavreli žalovaný 3/ vo veci jeho organizačnej zložky Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR ako veriteľ a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci vyplýva, že nakoľko ČSOB inovuje doterajší bankový operačný systém, dochádza z tohto dôvodu k prečíslovaniu účtov klientov, ako aj k zmene v spôsobe úročenia úrokov z omeškania. Zmluvné strany uzavretím tejto zmluvy potvrdzujú a dohodli sa na tom, že táto zmluva v plnom rozsahu nahradzuje Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. F. uzavretú dňa 17.04.2003. Uzavretie tejto zmluvy nemá vplyv na zabezpečenie poskytnuté v súlade s doposiaľ platnou zmluvou, pričom riadne splatenie pohľadávky a jej príslušenstva sa zabezpečuje Dohodou o zrážkach zo mzdy uzatvorenou so žalovaným 1/, Dohodou o zrážkach zo mzdy uzatvorenou so žalovanou 2/ a Vyhlásením ručiteľa - žalobcu 2/. V predmetnej zmluve je ďalej upravené úročenie a poplatky za úver, splácanie a úrok z omeškania.

14. Z Vyhlásenia ručiteľa zo dňa 17.04.2003 vyplýva, že žalobca 2/ v ňom vyhlásil a zaviazal sa uspokojiť žalovaného 3/ vo veci jeho organizačnej zložky Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR v rozsahu pohľadávok banky voči dlžníkom - žalovaným 1/ a 2/, ak dlžníci nespĺnia riadne a včas voči banke svoje peňažné záväzky vyplývajúce z povinnosti splatiť

bankou dlžníkovi poskytnuté peňažné prostriedky na základe Zmluvy o spotrebnom úvere č. F. zo dňa 17.04.2003 v celkovej výške úverového limitu do 400.000,- Sk. Ručiteľ sa vo vyhlásení zaviazal bezodkladne uspokojiť banku v plnom rozsahu pohľadávok banky v prípade, že dlžník nesplatí dlžné čiastky, alebo akúkoľvek ich časť vrátane príslušenstva ani v stanovenej lehote po tom, čo bol k plneniu písomne vyzvaný výzvou odoslanou bankou na poslednú známu adresu dlžníka. Ručiteľ ďalej banke vyhlasuje, že za rovnakých podmienok a v plnom rozsahu banku uspokojí aj pokiaľ ide o pohľadávku banky voči dlžníkovi spočívajúcu v nároku na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov, výdavkov a zmluvných sankcií vzniknutých na základe zmluvy o úvere. Ďalej sa ručiteľ vo vyhlásení zaviazal, že oznámi riadne a včas banke všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na zmenu jeho schopnosti plniť záväzky podľa tohto vyhlásenia a že v prípade nedostatku finančných prostriedkov na splnenie svojho ručiteľského záväzku uzavrie s bankou dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, alebo po dohode s bankou iným spôsobom zabezpečí úhradu príslušných záväzkov. Zároveň ručiteľ vyhlásil, že bol oboznámený so znením Zmluvy o úvere uzavretej medzi bankou a dlžníkom a s dôsledkami prevzatého ručenia. Ručenie zaniká najmä riadnym a úplným splatením dlžníkových záväzkov voči banke, teda všetkých pohľadávok vrátane ich príslušenstva, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov, výdavkov a zmluvných sankcií, ako sú týmto vyhlásením ručiteľa - ručením - voči banke zabezpečované. Banka je oprávnená meniť podmienky alebo ostatné spôsoby zabezpečenia pohľadávok, dohodnúť s dlžníkom ďalšie zabezpečenie, či sa ďalších zabezpečení vzdať i bez súhlasu a upovedomenia ručiteľa a bez ohľadu na to, či ďalšie zabezpečenia boli prijaté pred alebo po dni vydania ručiteľského vyhlásenia. Týmto nie je žiadnym spôsobom obmedzená alebo modifikovaná platnosť alebo rozsah ručenia podľa tohto vyhlásenia ručiteľa. Záverom ručiteľ vyhlásil, že tento právny úkon, ktorým preberá ručenie za záväzky dlžníka voči banke, je vykonaný podľa jeho pravej a slobodnej vôle a na dôkaz toho vyhlásenie ručiteľa vlastnoručne podpisuje. V prípade neplatnosti či neúčinnosti jednotlivých ustanovení tohto vyhlásenia ručiteľa nebudú dotknuté jeho ďalšie ustanovenia. Vo Vyhlásení ručiteľa sa ďalej uvádza, že banka a dlžník berú dnešným dňom toto vyhlásenie ručiteľa na vedomie a s jeho podmienkami súhlasia. Vyhlásenie ručiteľa je podpísané dvomi klientskými pracovníkmi banky, žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi, žalobcom 2/ ako ručiteľom. Zároveň sa v ňom uvádza, že žalobkyňa 1/ ako manželka ručiteľa súhlasí s prijatím ručiteľského záväzku žalobcu 2/ podľa tohto ručiteľského vyhlásenia, čo potvrdzuje vlastnoručným podpisom.

15. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalkyne Y. X. S. vyplýva, že sporný podpis, ktorý sa nachádza na druhej strane písomnosti Vyhlásenie ručiteľa zo dňa 17.04.2003 (v časti „p. V. V.“), je vlastnoručným podpisom žalobkyne 2/.

16. Žalobkyňa 1/ na pojednávaní dňa 06.09.2010 vypovedala, že od manžela sa dopyčovala, že by chcel pomôcť žalovaným 1/ a 2/, ktorí si chceli vybaviť úver. Chceli, aby im išli ručiť obaja. Žalobkyňa 1/ s nimi v žiadnom peňažnom ústave nebola, žiadne papiere okolo úveru nevidela ani nepodpísala, ale vie, že manžel s nimi bol asi v ČSOB. O tom, že im mieni podpísať ručenie za úver žalobkyňa 1/ vedela dopredu, lebo manžel ju o tom informoval. Snažila sa ho od toho odhovoriť, ale on napriek tomu ručenie podpísal, o čom jej povedal tesne po podpísaní ručiteľského záväzku. Žalobkyňa 1/ si myslela, že keď ona nepodpíše ručiteľský záväzok, nebude musieť znášať následky ručenia ani jeden z nich.

17. Žalobca 2/ na pojednávaní dňa 06.09.2010 vypovedal, že žalovaní 1/ a 2/ boli ich priateľmi. Boli vo finančnej tiesni, chceli si zobrať úver. Zo začiatku hovorili o 100.000,- Sk a nakoniec bola úverová zmluva napísaná na 400.000,- Sk. Žalovaní 1/ a 2/ mu v banke povedali, že nechajú vyhotoviť úverovú zmluvu, túto mu dajú k dispozícii, aby ju vedel ukázať manželke a aby ju nahovoril, aby pristúpila k zmluve ako ručiteľka. Nakoniec mu žiadnu zmluvu dopredu nedali, v peňažnom ústave bol so žalovanými 1/ a 2/ len raz, a to v deň, keď ručiteľský záväzok vlastnoručne podpísal. Okrem ručiteľského vyhlásenia v ten istý deň podpísal aj na Zmluve o spotrebnom úvere uzatvorenej so žalovanými 1/ a 2/, že zmluvu vzal na vedomie. Žalobca 2/ bol v domnení, že ešte s konečnou platnosťou nedoriešili úverovú zmluvu, že bude môcť jeden exemplár zmluvy zobrať domov, aby manželku nahovoril na ručenie. Žalobca 2/ si bol vedomý toho, že keď to podpíše ako ručiteľ, keď nebudú dlžníci platiť, musí dlžobu vyrovnáť on, ale žalovaným 1/a 2/ dôveroval a oni ho uisťovali, že úver budú riadne splácať. O výške úveru sa žalobca 2/ dozvedel tesne pred podpísaním vyhlásenia ručiteľa. Najprv chcel odmietnuť ručenie, ale žalovaní 1/ a 2/ ho prehovorili a nakoniec vyhlásenia ručiteľa podpísal a zmluvu o úvere vzal na vedomie. Vyhlásenie ručiteľa jeho manželka nepodpísala, keďže v banke nebola. To, či to voľakto za ňu podpísal žalobca 2/ nevie, ale v jeho prítomnosti jej podpis nikto nefalšoval. Žalobcovi 2/ povedali toľko, že jeho manželka

musí súhlasiť s ručením, nakoľko je jeho manželkou. Žalobca 2/ si myslel, že keď to ona nepodpíše, jeho ručenie bude neplatné.

18. Na pojednávaní dňa 01.04.2016 žalobca 2/ vypovedal, že žalovaní 1/ a 2/ ho dlhšiu dobu prehovárali, aby pristúpil na ručenie. K podpísaniu vyhlásenia ručiteľa pristúpil z dôvodu, že boli dobrí kamaráti, žalobca 2/ im dôveroval a to aj napriek tomu, že jeho manželka s tým nesúhlasila. Žalobca 2/ nebol finančne zabezpečený a ani v súčasnosti nie je tak zabezpečený, aby mohol úver žalovaným 1/a 2/ splácať. Pracovník banky mu povedal len toľko, že to má podpísať, žalobca 2/ zmluvu o úvere ani nevidel, nevedel ani, aká bola výška úveru, teda za akú sumu ručí, tak slepo im veril. Pred podpísaním ručiteľského záväzku banka neskúmala, aké sú jeho majetkové a zárobkové pomery, ani to, či má vyživovaciu povinnosť, nevyžiadali si od neho ani potvrdenie o príjmoch. Nikto mu nevysvetlil, čo je ručenie, žalobca 2/ ani nevedel, čo podpisuje. Do banky išiel len s tým, že jeho priatelia potrebujú jeho podpis. Žalobcovi 2/ nikto nič nevysvetlil, on si nič neprečítal a tak podpísal ručiteľské vyhlásenie.

19. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

23. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy

28. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

31. Podľa § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.

32. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti,
- b) predávajúcim podnikateľ,4) ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

33. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere predávajúci nesmie žiadnym spôsobom spotrebiteľa diskriminovať ani konať v rozpore s dobrými mravmi; najmä nesmie odmietnuť predat' spotrebiteľovi výrobky, ktoré má vystavené alebo inak pripravené na predaj, alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktoré je v jeho prevádzkových možnostiach; nesmie takisto viazať predaj výrobkov alebo poskytnutie služieb na predaj iných výrobkov alebo poskytnutie iných služieb, pokiaľ nejde o obmedzenie rovnaké pre všetky prípady a v obchodnom styku obvyklé. To neplatí v prípadoch, v ktorých spotrebiteľ nespĺňa podmienky, ktoré musí spĺňať podľa osobitných predpisov.

34. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

35. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

36. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

37. Predmetom konania bola žaloba žalobcov 1/ a 2/, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti vyhlásenia o ručení, ktoré učinil žalobca 2/ a ktorým bola zabezpečená pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.04.2003, ktorú uzavreli žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci so spoločnosťou Československá obchodní banka, a. s. vo veci organizačnej zložky Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR.

38. Žalobcovia sa požadovaného určenia domáhali tvrdiac, že ručiteľské vyhlásenie, ako aj zmluva o úvere zo dňa 17.04.2003, ktorá bola nahradená zmluvou zo dňa 19.08.2003, sú neplatné, a to tak relatívne neplatné, ako aj absolútne neplatné.

39. Žalovaní 1/ a 2/ boli v priebehu celého konania neaktívni, súdu sa ani napriek vykonanému šetreniu pobytu nepodarilo zistiť ich pobyt. K podanej žalobe sa ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu, Občianskeho súdneho poriadku, vyjadril opatrovník žalovaných 1/ a 2/, ktorý namietol premlčanie nároku na určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu.

40. Žalovaný 3/ od počiatku a následne aj v priebehu celého konania namietal, že v konaní nie je pasívne vecne legitimovaný.

41. Žalovaný 4/ namietal, že žalobcovia nemajú na požadovanom určení naliehavý právny záujem, že nárok na určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu je premlčaný a dôvody na určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu nie sú dané, pričom však poukazoval na to, že k namietanej absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa nevie relevantne vyjadriť, keďže tvrdenia žalobcov ohľadom údajnej absolútnej neplatnosti právneho úkonu sú len veľmi všeobecné.

42. Žalovaný 5/ namietal, že nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, obidve zmluvy o úvere sú platné, nenachádzajú sa v nich žiadne vady, jednotlivé ustanovenia zmlúv nespôsobujú nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvy a ručiteľské vyhlásenie je tiež platné.

43. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou, či žalobcovia majú na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vykonanou lustráciou súd zistil, že na Okresnom súde Komárno prebieha pod spisovou značkou 5Cb/153/2008 konanie, ktorého predmetom je zaplatenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. F. zo dňa 17.04.2003, ktorá bola nahradená zmluvou o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F., pričom žalovanými subjektmi v tomto konaní sú žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci z úverovej zmluvy a žalobca 2/ ako ručiteľ pohľadávky z úverovej zmluvy. Predmetné konanie bolo uznesením z 10.11.2009 prerušené, a to až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Komárno pod spisovou značkou 10C/226/2009. Súd má za to, že v danej veci, teda vo veci určenia neplatnosti ručiteľského vyhlásenia je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže prípadné určenie neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu 2/ môže zabrániť tomu, aby bol žalobca 2/ povinný uhradiť dlh zo zmluvy.

44. Následne sa súd zameril na skúmanie vecnej legitimácie, a to tak na strane žalobcov, teda aktívnej vecnej legitimácie, ako aj na strane žalovaných, teda pasívnej vecnej legitimácie. V tejto súvislosti súd vyhodnotil, že u žalobkyne 1/ nie je daná aktívna vecná legitimácia a u žalovaných 3/ a 5/ nie je daná pasívna vecná legitimácia.

45. Súd má za to, že v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu majú byť stranami sporu len tí, ktorí daný právny úkon uzavreli. Len u týchto osôb je daná vecná legitimácia, a to či už aktívna, ak strana vystupuje na strane žalobcu, alebo pasívna, ak strana vystupuje na strane žalovaného. V danom prípade sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhajú určenia neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu 2/, ktorým bol zabezpečený hlavný záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Žalobcovia 1/ a 2/ sa teda domáhajú určenia neplatnosti vedľajšieho (akcesorického) záväzku, ktorého existencia a platnosť závisí od existencie a platnosti hlavného záväzku - zmluvy o úvere. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že u žalobcu 2/ je daná aktívna vecná legitimácia, keďže práve on a len on prevzal na seba ručenie, ktorého

neplatnosti sa žalobcovia domáhajú. Uvedené však už nemožno povedať o žalobkyni 1/, ktorá na seba ručenie neprevzala, nebola ani zmluvnou stranou zmluvy o úvere, z ktorej bola pohľadávka zabezpečená ručením, preto u žalobkyni 1/ nie je daná aktívna vecná legitímácia, ktorú podľa názoru súdu nemožno odvodzovať len od toho, že žalobkyňa 1/ je manželkou žalobcu 2/, a preto by pri prípadnom exekučnom konaní mohol byť postihnutý majetok tvoriaci bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - žalobcov 1/ a 2/.

46. Pasívna vecná legitímácia žalovaných 1/ a 2/ vyplýva z ich postavenia ako dlžníkov z hlavného záväzkového vzťahu - zmluvy o úvere, z ktorej bola pohľadávka zabezpečená ručením žalobcu 2/.

47. V otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 3/ sa súd v plnom rozsahu stotožnil s námietkou žalovaného 3/ o jej nedostatku, ako aj s dôvodmi takéhoto nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. V danej veci všetky práva a povinnosti Československej obchodní banky, a.s., pobočky zahraničnej banky v SR prešli na žalovaného 4/ Rozhodnutím o zrušení organizačnej zložky ČSOB a.s. zo dňa 28.11.2007. V rozhodnutí o zrušení organizačnej zložky ČSOB je uvedené, že majetok novovzniknutej spoločnosti - Československá obchodná banka, a.s. je tvorený tiež nepeňažným vkladom predstavujúcim časť podniku ČSOB - organizačnou zložkou ČSOB tvoriacou pobočku zahraničnej banky v SR. Z toho vyplýva, že i práva a povinnosti z úverovej zmluvy č. F. zo dňa 17.04.2003, ktorá bola nahradená zmluvou o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F. prešli na nový právny subjekt - žalovaného 4/. Z uvedených dôvodov preto súd konštatuje, že žalovaný 3/ nie je pasívne vecne legitímovaný.

48. Čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 4/, súd má za to, že táto je daná. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.04.2003 je zrejmé, že ju ako veriteľ uzavrela spoločnosť Československá obchodná banka, a.s. vo veci jej organizačnej zložky Československá obchodná banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR. Z výpisu z obchodného registra je zrejmé, že tento subjekt už neexistuje, čo bolo dôvodom, pre ktorý bolo konanie voči nemu uznesením zo dňa 28.03.2013 zastavené. Československá obchodná banka, a.s. prebrala na základe § 59 ods. 4 a ods. 5 zákona číslo 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov práva a povinnosti voči Československej obchodnej banky, a.s., pobočky zahraničnej banky v SR, vzniknuté do 31.12.2007, čím sa práve žalovaný 4/ po prechode týchto práv a povinností stal pasívne vecne legitímovaný v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorý uzavrela Československá obchodná banka, a.s. vo veci organizačnej zložky Československá obchodná banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR.

49. Čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 5/, súd má za to, že táto v konaní o určenie neplatnosti ručiteľského vyhlásenia nie je daná. Žalobcovia aj napriek tomu, že nemali jednoznačne preukázané postúpenie pohľadávky zabezpečenej ručením žalobcu vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.04.2003, z dôvodu procesnej istoty navrhli pristúpenie žalovaného 5/ do konania. Keďže okruh strán sporu ako Dominus litis určuje žalobca a keďže boli splnené všetky podmienky na to, aby súd tomuto návrhu vyhovel, uznesením zo dňa 13.03.2020 súd pripustil, aby do konania pristúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako žalovaný 5/. Súd k uvedenému udáva, že bez ohľadu na to, či bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.04.2003, ktorá je zabezpečená ručením žalobcu 2/, platne postúpená na žalovaného 5/ alebo nie, nemá táto okolnosť vplyv na posudzovanie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 5/ v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu zabezpečujúceho postúpenú pohľadávku. Súd poukazuje na skutočnosť, že pri postúpení pohľadávky dochádza vždy k zmene veriteľa postúpenej pohľadávky. Zmluvou o postúpení pohľadávky sa z hľadiska jej účinkov vždy prevádza iba konkrétne právo postupcu na plnenie voči dlžníkovi, nie však zmluvný vzťah ako celok. Postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligačného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla, a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté. Účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu ostáva naďalej postupca. Postúpením pohľadávky nedochádza k postúpeniu vzťahu, na základe ktorého pohľadávka vznikla (t. j. k postúpeniu pôvodnej zmluvy uzavretej medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom). Ak sa však postupuje pohľadávka, s postúpenou pohľadávkou dochádza bez ďalšieho aj k prevodu ďalších práv spojených s pohľadávkou, ktoré sú na prevádzanej pohľadávke závislé (§ 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhajú určenia, že ručiteľské vyhlásenie prípadne zmluva o úvere sú neplatné, podľa názoru súdu nemožno považovať za právo, ktoré je s postúpenou pohľadávkou spojené. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že žalovaný 5/ nie je pasívne vecne legitímovaný. Súd záverom ešte uvádza, že prípadné postúpenie pohľadávky na žalovaného 5/ môže mať vplyv len na posudzovanie vecnej legitímácie v konaní o

zaplatenie pohľadávky, ktorá mala byť postúpená, teda v konkrétnom prípade v konaní vedenom na Okresnom súde v Komárne pod spisovou značkou 5Cb/153/ 2008.

50. Keďže súd vyhodnotil, že nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobkyne 1/ a pasívna vecná legitímácia žalovaných 3/, 5/, čo je základným predpokladom úspešnosti žaloby, bol práve nedostatok vecnej legitímácie dôvodom na zamietnutie žaloby vo vzťahu k týmto subjektom.

51. Následne sa zameril na vecné preskúmanie žalobou uplatneného nároku. Vo vzťahu k namietanej relatívnej neplatnosti právneho úkonu súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie v rozsudku zo dňa 01.04.2016, ktoré boli v tejto časti odobrené aj uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/573/2016 zo dňa 23.05.2018 a podľa ktorého žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno o nepodpísaní vyhlásenia ručiteľa žalobkyňou 1/ a zároveň, že žalobcovia podali žalobu v časti o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu sa súd opätovne nezaoberal preskúmaním dôvodov relatívnej neplatnosti právneho úkonu.

52. Čo sa týka namietanej absolútnej neplatnosti právneho úkonu tu žalobcovia uvádzajú jednak dôvody, pre ktoré má byť absolútne neplatné ručiteľské vyhlásenie žalobcu 2/ a jednak dôvody, pre ktoré má byť neplatná zmluva o úvere, pohľadávka z ktorej je zabezpečená ručením, pričom žalobcovia poukazujú na to, že neplatnosť hlavného záväzku, ktorým je zmluva o úvere, má za následok aj neplatnosť akcesorického (vedľajšieho) záväzku, ktorým je ručenie.

53. Absolútnu neplatnosť ručiteľského vyhlásenia žalobcovia odôvodňujú tým, že žalobkyňa 1/ nepodpísala vyhlásenie ručiteľa. Ďalej žalobcovia argumentujú tým, že samotná zmluva o úvere je absolútne neplatná, pričom absolútna neplatnosť zmluvy o úvere má za následok, že je absolútne neplatné aj ručiteľské vyhlásenie, keďže ide o akcesorický záväzok závislý od platnosti a existencie hlavného záväzku. Dôvody absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere vidia žalobcovia v jej rozpore s ustanoveniami § 3 ods. 1, § 37, § 39 v spojení s § 41, § 53 ods. 1 a ods. 5, § 53 ods. 4 písm. a) a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (zákaz diskriminácie spotrebiteľa), porušením § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (typová zmluva nesmie obsahovať nepríjemné podmienky alebo také, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi), ako aj s článkom 6 ods. 1 Smernice Rady európskych spoločenstiev č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Ďalej ako dôvod neplatnosti zmluvy o úvere uvádzajú, že je postavená na ustanoveniach Obchodného zákonníka, namiesto správnej aplikácie Občianskeho zákonníka, keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, to, že „Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery“ neboli žalobcovi 2/ predložené, že zmluva o úvere je nejasná, nezrozumiteľná, nerovnovážna, v rozpore so zákonom, že ustanovenia o úročení dlhu a výške úroku z omeškania sú formulované nejasne, že ručiteľovi nebolo dostatočne vysvetlené, čo je podstatou ručenia, že mu bolo nahovorené, že je to formalita, že banka náležite neskúmala pomery žalobcov a že banka nemala ani žalovaným poskytnúť úver, keďže neboli zamestnaní, čím banka porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť a nepostupovala náležite obozretne. Ďalej žalobcovia namietajú, že Zmluva o spotrebnom úvere zo dňa 17.04.2003 neobsahuje RPMN, hovorí o úverovom limite bez toho, aby bolo jasne definované, koľko skutočne bolo na úver poskytnuté, zrážky zo mzdy predstavujú nepríjemné zaťaženie dlžníka vzhľadom na iné zabezpečenie pohľadávky veriteľa ručením, že banka postupovala neobzretne a nebola bdelá, keď nezriadila záložné právo k predmetnej nehnuteľnosti dlžníkov, že článok 2. zmluvy upravujúci úročenie je neurčitý a nezrozumiteľný, čo samo osebe spôsobuje absolútnu neplatnosť celej zmluvy, keďže toto ustanovenie zmluvy nemožno od zvyšku zmluvy oteliť. Navyše, dohodnutý 13 percentný ročný úrok je nepríjemne vysoký.

54. K druhej zmluve o spotrebnom úvere žalobcovia uviedli, že v úvode zmluvy sa hovorí o zmene spôsobu úročenia úrokov z omeškania. Ide o neprípustnú jednostrannú zmenu zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu zmluvných strán a zhoršuje postavenie spotrebiteľa. V článku 2. zmluvy banka zabezpečila svoj úver navyše dohodami o zrážkach zo mzdy dlžníkov, avšak banka stále neobzretne nevyužila efektívny spôsob zabezpečenia pohľadávky zriadením záložného práva na nehnuteľnosť v majetku dlžníkov, a to na priamu škodu žalobcov. Článok 3. samostatne a novo fixuje poplatok, čo je neprijateľné a tento článok upravuje vysoký úrok z omeškania a zmenu nákladov na úver. Článok 4. odlišným spôsobom upravuje splátkovanie dlhu a teda neprípustne mení spôsob splácania úveru. Tento článok obsahuje aj nepríjemné a neurčité inkaso. Článok 5. zmluvy neprijateľne vysoko upravuje úrok z omeškania 15 %-ami , pričom ide o podstatnú zmenu pôvodnej zmluvy neprijateľnú pre

spotrebiteľa, toto ustanovenie zakotvuje aj neprípustné úročenie úroku. K článku 6. zmluvy žalobcovia poukázali na to, že neboli oboznámení s bankovými úverovými podmienkami.

55. Vo vzťahu k Vyhláseniu ručiteľa žalobcovia namietali, že toto vyhlásenie nemá náležitosti vyžadované v § 546 Občianskeho zákonníka, keďže jedine dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. V danom prípade však existuje len nedostatočné vyhlásenie ručiteľa ako jednostranný úkon a nie dohoda. Článok 1.1 vyhlásenia ručiteľa podľa žalobcov neprípustne upravuje doručovanie písomností spotrebiteľovi, článok 1.2 hovorí o splácaní zo strany ručiteľa, avšak v nejasnej výške. Článok 2.1 vyhlásenia nie je určitý a predstavuje neprijateľný zásah do práv ručiteľa, článok 2.2 síce deklaruje, že ručiteľ mal byť zoznámený s predmetom záväzku, avšak reálne banka ručiteľovi nič nevysvetlila. Článok 2.3 vyhlásenia je neprípustnou jednostrannou zmenou zmluvných podmienok. Všetko vyššie uvedené spôsobuje hrubú nerovnováhu zmluvných strán, zhoršuje postavenie spotrebiteľa a pre vadnú právnu konštrukciu a absenciu zákonných náležitostí spôsobuje absolútnu neplatnosť ručenia.

56. K jednotlivým namietaným dôvodom absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere súd udáva nasledovné:

57. Žalobcovia namietali rozpor s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Z vyjadrení žalobcov však nie je zrejmé, kto, akým spôsobom a ktoré práva alebo povinnosti vyplývajúce z akých občianskoprávných vzťahov mal vykonávať tak, že by tým bez právneho dôvodu zasahoval do práv a oprávnených záujmov iných. Žalobcovia tieto svoje tvrdenia žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikovali a súd sám po vykonaní dokazovania nezistil žiaden výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, ktorý by bez právneho dôvodu zasahoval do práv a oprávnených záujmov iných alebo by bol v rozpore s dobrými mravmi. Súd v tejto súvislosti uvádza, že ručenie je jedným zo zákonných spôsobov zabezpečenia pohľadávky predpokladaným samotným Občianskym zákonníkom.

58. Ďalej žalobcovia namietali rozpor s ustanovením § 37 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Súd je toho názoru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno preukázania toho, že by či už zmluva o úvere alebo ručiteľské vyhlásenie neboli urobené slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Súd má z výpovede žalobcov na pojednávaní dňa 06.09.2010 za to, že žalobca 2/ chcel ručením pomôcť žalovaným 1/ a 2/, žalobkyňa 1/ sa ho mala snažiť odhovoriť, napriek tomu však žalobca 2/ vyhlásenie o ručení vlastnoručne podpísal a informoval o tom žalobkyňu 1/. Žalobca 2/ si bol podľa svojej výpovede zo dňa 06.09.2010 vedomý toho, že keď listinu ako ručiteľ podpíše, v prípade, že dlžníci nebudú platiť, musí dlžobu vyrovať on. Z uvedeného je jednoznačné, že žalobca si bol v čase podpisovania listiny vedomý následkov ručenia. Vzhľadom na výšku úveru spočiatku váhal, ale nakoniec ho žalovaní 1/ a 2/ prehovorili a vyhlásenie ručiteľa podpísal. Z uvedeného má súd za to, že žalobca sa mohol slobodne rozhodnúť, či toto vyhlásenie ručiteľa učiniť alebo nie, a pokiaľ spočiatku váhal vzhľadom na výšku úveru a nakoniec ho žalovaní prehovorili, je zrejmé, že konečné rozhodnutie o tom, či ručenie podpíše alebo nepodpíše urobil žalobca sám, a to slobodne a vážne. Tvrdenia žalobcu 2/ na pojednávaní dňa 01.04.2016 o tom, že nevedel, čo podpisuje a že mu nikto nič nevysvetlil, súd považoval len za účelové tvrdenia, keďže z predošlého výsluchu žalobcu dňa 06.09.2010 jednoznačne vyplynulo, že si bol vedomý dôsledkov ručenia a chápal jeho význam. Keďže žalobcom sa nepodarilo preukázať, že by ručiteľské vyhlásenie žalobkyňa 1/ nepodpísala, ich vyhlásenie o tom, že si mysleli, že keď to žalobkyňa nepodpíše, nebude znášať následky ručenia ani jeden z nich, sa stalo bezpredmetným. Z uvedeného vyplýva, že ručiteľovi bolo zrejmé, čo je podstatou ručenia, tomuto porozumel a sám sa slobodne rozhodol prevziať na seba záväzok ručenia. Z vyhlásenia ručiteľa je ďalej zrejmé, že tento právny úkon je určitý a zrozumiteľný, preto súd nezistil žiadne dôvody neplatnosti ručiteľského vyhlásenia podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka zmluvy o úvere, ktorej zmluvnými stranami boli žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci a spoločnosť Československá obchodní banka, a.s. vo veci organizačnej zložky Československá obchodní banka, a.s. pobočka zahraničnej banky v SR, žalobcovia žiadnym spôsobom netvrdili a ani nepreukázali, že by niektorá z týchto zmluvných strán svoj prejav vôle uzavrieť zmluvu o úvere neurobila slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré zákon pre túto zmluvu vyžaduje, preto nemožno konštatovať ani neplatnosť úverovej zmluvy pre rozpor s § 37 Občianskeho zákonníka.

59. Žalobcovia namietali aj rozpor s ustanovením § 39 v spojení s ustanovením § 41 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Napriek tomu, že žalobcovia vo všeobecnej rovine konštatujú mnohé povinnosti veriteľa ako dodávateľa a mnohé oprávnenia spotrebiteľov pri uzatváraní zmluvy, pričom vo všeobecnej rovine uvádzajú, že zmluva je neplatná pre mnohé porušenia ustanovení zmluvy, z ich podaní a prednesov nemožno jednoznačne zistiť, ktoré konkrétne ustanovenia zmluvy majú byť neplatné. Napriek uvedenému súd udáva, že podrobil súdnemu prieskumu tak ručiteľské vyhlásenie, ako aj zmluvy o úvere a nezistil rozpor so zákonom ani s dobrými mravmi. Zmluva o spotrebnom úvere zo dňa 17.04.2003, Zmluva o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere, ktorá nadobudla účinnosť dňa 19.08.2003, ako aj ručiteľské vyhlásenie zodpovedá požiadavkám, ktoré na tieto právne úkony kládli v tom čase platné právne predpisy, pričom samotná pohľadávka zo zmluvy o úvere bola zabezpečená zákonom predpokladaným spôsobom - ručením. Tento spôsob zabezpečenia pohľadávky bol a stále je upravený v Občianskom zákonníku ako jeden zo spôsobov zabezpečenia, pričom samotná okolnosť, že dôsledky ručenia pre prípad, že dlžník neplní a nastúpi povinnosť ručiteľa, zasahujú do majetkovej sféry ručiteľa, ktorý tým môže byť negatívne zasiahnutý, nemajú ešte samy osebe za následok neplatnosť ručiteľského vyhlásenia. Nedostatok majetku a zlá finančná situácia rovnako tak nemôžu byť dôvodom na určenie neplatnosti právneho úkonu. Ani samotná skutočnosť, že pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere mohla byť zabezpečená aj iným zákonom predpokladaným spôsobom, napr. záložným právom tak, ako na to poukazovali žalobcovia, ešte neznamená, že ide o výkon práv a povinností bez právneho dôvodu, pokiaľ bolo ako spôsob zabezpečenia pohľadávky zvolené ručenie treťou osobou, ktorá tento záväzok ručenia sama prevzala.

60. K žalobcami namietanému rozporu s ustanoveniami § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. a) s poukazom na § 879f Občianskeho zákonníka súd v prvom rade udáva, že zákonná úprava týkajúca sa spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka zakotvená až s účinnosťou od 01.04.2004, preto je potrebné konštatovať, že v čase uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 17.04.2003 nebola v Občianskom zákonníku ešte úprava vzťahujúca sa na spotrebiteľské zmluvy. V danej veci je nepochybné, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa v čase jej uzavretia v záujme ochrany spotrebiteľa vzťahovali ustanovenia zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka zavedená až s účinnosťou od 01.04.2004, pričom v zmysle § 879f ods. 3 a 4 bolo potrebné spotrebiteľské zmluvy uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona, a to pod následkom ich neplatnosti. Súd teda v uvedenom kontexte preskúmal predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu, pričom nezistil žiaden rozpor s ustanoveniami § 53 a 54 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia v tomto smere poukazovali na skutočnosť, že žalobca 2/ ako ručiteľ nemal možnosť oboznámiť sa s „Obchodnými podmienkami pre spotrebné úvery“. K uvedenému súd udáva, že uvedené tvrdenie žalobcov nebolo nijako preukázané a aj keby ho súd považoval za preukázané, je potrebné konštatovať, že prípadné neoboznámenie sa ručiteľa s „Obchodnými podmienkami pre spotrebné úvery“ nemá za následok neplatnosť celej zmluvy o úvere a ani neplatnosť ručiteľského vyhlásenia. K tvrdeniu žalobcov o tom, že pokiaľ súd vyhodnotí, že sú tu dané či i len dôvody čiastočnej neplatnosti zmluvy o úvere, má súd vo výroku rozhodnúť aj o takejto čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy, súd poukazuje na skutočnosť, že v danej veci súd nerozhoduje o platnosti či neplatnosti úverovej zmluvy, keďže zmena žaloby jej rozšírením aj o určenie neplatnosti úverovej zmluvy nebola súdom pripustená, preto otázku platnosti či neplatnosti úverovej zmluvy súd posudzuje len ako prejudiciálnu otázku, majúcu vplyv na rozhodnutie o tom, či je neplatné ručiteľské vyhlásenie žalobcu 2/ ako akcesorický záväzok. Súd však o takto preskúmvanej prejudiciálnej otázke nerozhoduje vo výroku rozhodnutia.

61. Ďalej žalobcovia namietali aj rozpor s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Žalobcovia v tejto súvislosti poukazovali na skutočnosť, že v zmluve o úvere boli dojednané úroky z omeškania presahujúcu túto zákonom určenú výšku. Súd k uvedenému konštatuje, že predmetom súdneho konania je určenie neplatnosti ručiteľského vyhlásenia a nie určenie neplatnosti zmluvy o úvere, ktorú súd preskúmvava ako prejudiciálnu otázku len z dôvodu, že konštatovanie neplatnosti zmluvy o úvere má za následok

neplatnosť ručiteľského vyhlásenia. V danom prípade je však potrebné prihliadať aj na ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ žalobcovia namietali neplatnosť dojednania o sadzbe úrokov z omeškania v úverovej zmluve, ide jednoznačne o takú časť tohto právneho úkonu, teda zmluvy o úvere, ktorú bez ťažkostí možno oddeliť od iného obsahu zmluvy a ktorá nerobí neplatnou celú zmluvu. Z uvedeného dôvodu preto ak by aj súd dospel k záveru o tom, že výška úrokov z omeškania bola neprimerane vysoká, nemalo by to vplyv na samotnú platnosť úverovej zmluvy a tým pádom ani vplyv na samotnú platnosť ručiteľského vyhlásenia. Uvedené má vplyv len na posudzovanie otázky, aká je výška pohľadávky z úverovej zmluvy, čo však nie je predmetom tohto konania o neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, ale bude to predmetom konania vo veci vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 5Cb/153/2008.

62. K žalobcami namietanému rozporu s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, teda k zákazu diskriminácie spotrebiteľa, súd udáva, že opäť ide len o všeobecné konštatovanie žalobcov, z ktorého vôbec nie je zrejmé, kto a akým spôsobom mal porušiť zákaz diskriminácie spotrebiteľa.

63. K námietke žalobcov o tom, že ustanovenia o úročení dlhu sú formulované nejasne, súd udáva, že má za to, že zo zmluvy jednoznačne vyplýva výška úroku 13 % ročne, čo súd vzhľadom na priemerné úrokové sadzby za rok 2003 považuje za primeranú úrokovú sadzbu v čase uzavretia zmluvy, a pokiaľ žalobcovia namietali, že článok zmluvy o úvere týkajúci sa úročenia úveru je neurčitý, súd sa s týmto tvrdením nestotožňuje, keďže je z neho zrejme výška úrokovej sadzby, ako aj skutočnosť, že sa ňou úročia vyčerpané a nesplatené peňažné prostriedky, prípadne ich časť. Pre prípad, že by sa úročila len časť vyčerpaných a nesplatených prostriedkov, je takéto ustanovenie zmluvy výrazne v prospech spotrebiteľa a nezakladá absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere.

64. Žalobcovia ďalej namietali, že banka náležite neskúmala pomery žalobcov a nemala poskytnúť úver žalovaným 1/ a 2/, ktorí boli nezamestnaní, preto banka nepostupovala náležite obozretne. K uvedenému súd udáva, že má za to, že banka dostatočným spôsobom skúmala pomery žalovaných 1/ a 2/, o čom boli súdu predložené dostatočné doklady - potvrdenie zamestnávateľa a výplatné pásky. Pokiaľ žalobcovia namietali, že z vyšetrovacieho spis ČVS: ORP - 896/OEK-B1-2009 vyplýva, že žalovaní 1/ a 2/ neboli zamestnaní a banka im nemala poskytnúť úver, a tým, že im ho poskytla, nepostupovala náležite obozretne, súd k uvedenému udáva, že z vyšetrovacieho spisu je zrejme, že vec bola odložená z dôvodu, že pre uplynutie premlčacej doby bolo trestné stíhanie neprípustné. Z uvedeného je zrejme, že v rámci vyšetrovania nedošlo k vyšetreniu uvedeného podozrenia zo spáchania trestného činu, okolnosti tvrdené žalobcami sa dôsledne neprešetřili, keďže vec bola odložená. Súd je toho názoru, že banka dostatočným spôsobom preverovala bonitu žalovaných 1/ a 2/ a nemala dôvod spochybňovať dôkazy predložené dlžníkmi a ručiteľom, ktorí boli naopak povinní uvádzať pravdivé tvrdenia. Ak aj žalovaní 1/ a 2/ neuviedli pravdivé údaje a nepredložili banke pravé doklady, uvedené nemôže ísť na ťarchu banky.

65. K námietke žalobcov o tom, že zmluva o úvere je postavená na ustanoveniach Obchodného zákonníka, namiesto správnej aplikácie Občianskeho zákonníka, keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, súd udáva, že v danej veci je zrejme, že medzi žalovanými 1/ a 2/ a Československou obchodní bankou, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR bola dňa 17.04.2003 uzavretá zmluva o úvere. Úver je tzv. absolútnym obchodom, preto naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že táto úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy, keďže ju uzavrel na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Skutočnosť, že v zmluve o spotrebnom úvere sa uvádza, že táto zmluva sa riadi príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka však nemá žiaden vplyv na platnosť zmluvy, ani na skutočnosť, že na právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

66. K námietke žalobcov o tom, že zmluva o spotrebnom úvere zo dňa 17.04.2003 neobsahovala RPMN súd udáva, že v danom období žiaden právny predpis neukladal povinnosť uvádzať v zmluve RPMN. Ani prípadná absencia RPMN by však nemala za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere.

67. Žalobcovia ďalej namietali, že zrážky zo mzdy predstavujú neprimerané zaťaženie dlžníka vzhľadom na iné zabezpečenie pohľadávky veriteľa ručením. K uvedenému súd udáva, že aj keby súd vyhodnotil, že ustanovenie zmluvy o zrážkach zo mzdy predstavuje neprimerané zaťaženie dlžníka, nemalo by to za následok absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy. Toto ustanovenie zmluvy totiž možno jednoduchým spôsobom oddeliť od iného obsahu zmluvy, preto by neplatnosť tohto dojednania nespôsobovala v zmysle § 41 Občianskeho zákonníka neplatnosť celého právneho úkonu - celej úverovej zmluvy. Z uvedeného dôvodu preto súd ani nepreskúmaval, či dohoda o zrážkach zo mzdy je platná alebo nie.

68. Žalobcovia ďalej k Zmluve o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. F. uviedli, že ňou došlo k neprípustnej jednostrannej zmene zmluvných podmienok. S uvedeným konštatovaním sa súd nestotožnil, keďže je zrejmé, že k tejto zmene zmluvných podmienok došlo na základe vôle zmluvných strán, a to tak žalovaných 1/ a 2/ ako dlžníkov, ako aj veriteľa Československá obchodní banka, a. s., pobočka zahraničnej banky v SR, ktorí zmluvu podpísali. K námietkam žalobcov o neprijateľnosti ustanovení zmluvy o zrážkach zo mzdy sa súd už vyjadril, prípadná neplatnosť nemá za následok neplatnosť celej zmluvy, čo rovnako platí aj pre ustanovenia o poplatkoch a úrokoch z omeškania. Na zmene spôsobu splácania úveru sa zmluvné strany dohodli, čo potvrdili svojim podpisom, preto článok obsahujúci zmenu spôsobu splácania úveru nepredstavuje neprijateľnú podmienku.

69. K žalobcami namietanému rozporu s ustanovením § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého typová zmluva nesmie obsahovať neprimerané podmienky alebo také, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a k rozporu s článkom 6 ods. 1 Smernice Rady európskych spoločností č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok, súd udáva, že opäť ide len o všeobecné konštatovania žalobcov, nie je zrejmé, o aké neprijateľné podmienky, podmienky v rozpore s dobrými mravmi alebo o aké nekalé podmienky v zmluve má ísť.

70. Následne súd pristúpil k preskúmaniu dôvodnosti namietanej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu 2/.

71. K namietanej absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu 2/ z dôvodu, že podpis na ručiteľskom vyhlásení nie je vlastnoručným podpisom žalobkyne 1/ súd udáva, že toto tvrdenie žalobcov vyvrátil znalecký posudok vypracovaný znalkyňou Y. X. S. z odboru ručné písmo, ktorá vo svojom posudku č. XX/XXXX vypracovanom na podnet súdu dospela k záveru, že sporný podpis je výsledkom autentického písárskeho prejavu žalobkyne 1/, pričom aj podpis nachádzajúci sa na druhej strane vyhlásenia v časti „p. V. V.“ je vlastnoručným podpisom žalobkyne 1/. Žalobcovia teda neunesli dôkazné bremeno o nepodpísaní vyhlásenia ručiteľa žalobkyňou 1/.

72. K namietanej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu 2/ z dôvodu, že toto vyhlásenie nemá náležitosti vyžadované v § 546 Občianskeho zákonníka súd udáva, že dohoda o ručení je právnym vzťahom medzi ručiteľom, t.j. osobou odlišnou od dlžníka a veriteľom. Dohoda o ručení je konsenzuálnou zmluvou. Vzniká na základe právneho úkonu (písomného vyhlásenia) ručiteľa a jeho akceptácie veriteľom. Dohoda o ručení má povahu jednostranne zaväzujúcej zmluvy. Jej účastníkmi sú veriteľ pôvodného záväzkového vzťahu a ručiteľ, ktorý sa zaručuje, že splní pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi. Na platnosť príp. účinnosť dohody medzi veriteľom a ručiteľom sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Zákon vyžaduje, aby ručiteľ písomne vyhlásil, že prijíma záväzok uspokojiť pohľadávku veriteľa v prípade, že tak neurobí dlžník. Ručenie teda predpokladá vykonanie dvoch právnych úkonov:

- a) uzavretie dohody medzi veriteľom a ručiteľom o tom, že určitá pohľadávka bude zabezpečená ručením,
- b) písomné vyhlásenie ručiteľa voči veriteľovi o prevzatí povinnosti uspokojiť jeho pohľadávku v prípade, že tak neurobí dlžník.

Pre dohodu medzi veriteľom a ručiteľom nie sú predpísané žiadne formálne náležitosti. Tá vzniká spravidla tým, že veriteľ neformálne akceptuje návrh ručiteľa, že preberá záruku za splnenie dlhu dlžníka. Po obsahovej stránke je podstatou dohody sľub ručiteľa, že splní veriteľovi, ak dlžník nesplní svoj záväzok, pričom veriteľ tento sľub prijíma. Ručenie vzniká písomným vyhlásením (sľubom) ručiteľa adresovaným veriteľovi. Vyhlásenie o ručení musí obsahovať označenie veriteľa, dlžníka a ručiteľa, vymedzenie určitého ručením zabezpečeného záväzku a prejav vôle ručiteľa, že tento záväzok uspokojí, ak tak neurobí dlžník.

73. Z uvedeného možno vyvodit', že ručenie vzniká už v momente písomného vyhlásenia ručiteľa adresovaného veriteľovi. Právne účinky však nadobudne až v momente, keď veriteľ prejaví súhlas, aby popri dlžníkovi mohol požadovať uspokojenie svojej pohľadávky ešte voči ďalšej osobe, t.j. voči ručiteľovi. Veriteľ sa teda môže rozhodnúť, či ručiteľské vyhlásenie ručiteľa bude akceptovať alebo nie. Veriteľ tak nemusí urobiť výslovne, ale môže akceptovať ručenie aj konkludentne.

74. V kontexte vyššie uvedeného má súd za to, že vyhlásenie ručiteľa má všetky požadované náležitosti, keďže obsahuje označenie veriteľa, dlžníka a ručiteľa, obsahuje označenie pohľadávky, ktorej sa ručenie týka a rozsah ručiteľského záväzku. Zároveň obsahuje aj vyhlásenie veriteľa, že berie vyhlásenie ručiteľa na vedomie a s jeho podmienkami súhlasí, ako aj podpisy ručiteľa a veriteľa. Z uvedeného teda vyplýva, že ručiteľské vyhlásenie má všetky náležitosti, veriteľ s ručením súhlasil, preto súd považuje ručiteľský záväzok za platný.

75. K jednotlivým námietkam žalobcov k vyhláseniu ručiteľa, podľa ktorých článok 1.1 vyhlásenia ručiteľa neprípustne upravuje doručovanie písomností spotrebiteľovi, článok 1.2 hovorí o splácaní zo strany ručiteľa avšak v nejasnej výške, článok 2.1 nie je určitý a predstavuje neprijateľný zásah do práv ručiteľa, článok 2.2 síce deklaruje, že ručiteľ mal byť zoznamovaný s predmetom záväzku, avšak reálne banka ručiteľovi nič nevysvetlila a článok 2.3 vyhlásenia je neprípustnou jednostrannou zmenou zmluvných podmienok, súd udáva, že nezistil, že by uvedené podmienky boli neprijateľné podmienky, keďže úpravu doručovania súd považuje za prípustnú a ani prípadná neplatnosť tohto článku zmluvy by nemala za následok absolútnu neplatnosť celého vyhlásenia o ručení. Z vyhlásenia o ručení je zjavné, že ručiteľ sa zaväzuje uspokojiť pohľadávku banky v plnom rozsahu, pričom bližšie vymedzenie výšky dlhu nebolo možné, keďže nebolo zrejmé, či sa dlžníci dostanú do omeškania a v akej výške. Ďalej z vykonaného dokazovania, a to z výpovede žalobcu 1/ jednoznačne vyplynulo, že si bol vedomý dôsledkov ručenia, takže námietka žalobcov o tom, že reálne banka ručiteľovi nič nevysvetlila je nedôvodná. Článok 2.3 vyhlásenia súd nepovažuje za neprípustnú zmenu zmluvných podmienok.

76. K článku 2.1 vyhlásenia o ručení, v ktorom sa ručiteľ zaviazal, že v prípade nedostatku finančných prostriedkov na splnenie svojho ručiteľského záväzku uzavrie s bankou dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka alebo po dohode s bankou iným spôsobom zabezpečí úhradu príslušných záväzkov, súd udáva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky uzavretá medzi veriteľom s dlžníkom. Je to legitímny zabezpečovací prostriedok, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Pre takúto dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Zákon tiež výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou (rozsahom) presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia (exekúcií). Ak by teda výška dohodnutých zrážok presahovala výšku zrážok prípustnú podľa Exekučného poriadku, dohoda by v tejto časti bola neplatná pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Banka má rôzne spôsoby zabezpečenia úveru a medzi nimi je aj uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy, avšak na jej platnosť sa vyžaduje práve v prípade spotrebiteľov, aby s ňou boli riadne uzrozmnení, oboznámení. Je nepochybné, že v danom prípade k samotnému uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy nedošlo, ručiteľ sa len zaviazal dohodu o zrážkach zo mzdy uzavrieť v prípade nedostatku finančných prostriedkov na splnenie svojho ručiteľského záväzku, preto súd nemohol posúdiť samotnú platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, pričom samotné vyhlásenie ručiteľa o jeho záväzku uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy súd nepovažuje za neplatné.

77. Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd konštatoval, že dôvody absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia nie sú dané a nie sú dané ani dôvody absolútnej neplatnosti úverových zmlúv ako hlavného záväzku, ktorá by mala následne za následok aj neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, čo bolo dôvodom, pre ktorý súd žalobu žalobcu 2/ ako aktívne vecne legitimovaného subjektu aj voči žalovaným 1/, 2/ a 4/ ako pasívne vecne legitimovaným subjektom zamietol. V konečnom dôsledku to teda znamená, že súd žalobu žalobcov zamietol v celom rozsahu.

78. Záverom súd považuje za potrebné poukázať na to, že žalobcovia v priebehu konania napriek tomu, že sú zastúpení advokátom mnohokrát len vo všeobecnej rovine uvádzali tvrdené dôvody neplatnosti právnych úkonov bez ich individualizácie na konkrétny prípad, pričom mnohokrát poukazovali na údajné porušenie konkrétneho ustanovenia zákona, avšak neuviedli, akým spôsobom malo v danom prípade k porušeniu zákona dôjsť. Taktiež poukazovali na rôzne rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ktoré ale nie sú skutkovo totožné s prejednávanou vecou alebo na rozhodnutia cudzích členských štátov, ktorými ale súd nie je viazaný. Takéto všeobecné námietky žalobcov bez ich individualizácie na konkrétny prípad súd nepovažoval za dostatočné, pričom súd súhlasí so žalovaným 4/, že takto formulované všeobecné námietky znemožňovali žalovaným účinne sa brániť.

79. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, teda podľa pomeru úspechu strán v spore. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol, preto v zmysle zásady úspechu v spore vznikol nárok na náhradu trov konania žalovaným. Súd preto žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník tunajšieho súdu po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Komárno.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Ak zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje osobitné náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutia považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok, nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok.